

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๖/๒๕๕๘

วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท สาคเรเคเบิลทีวี่เน็ตเวิร์ค จำกัด ที่ ๑ กับพวก) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๖ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ความเป็นมาของเรื่องประกอบด้วยข้อเท็จจริงตามคำร้อง ข้อกฎหมาย ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นที่ผู้ร้องขอให้วินิจฉัยดังนี้ คือ

๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๓๓๕ (๒) หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๓๓๕ (๒) หรือไม่

๓. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๓๓๕ (๒) หรือไม่

สำหรับประเด็นข้อ ๑ เห็นว่า กฎกระทรวงมิใช่บทบัญญัติของกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง เพราะมิได้ออกโดยองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามบทบัญญัติดังกล่าว

ประเด็นข้อ ๒ เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ ว่าด้วยบททั่วไป ที่รับรองว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใดจะขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญมิได้ มิใช่บทบัญญัติที่รับรองหรือคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จึงไม่อาจอ้างได้ว่า บทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า เมื่อคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.) และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) มิได้จัดตั้งขึ้นภายในระยะเวลา ๓ ปี ตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ (๒) จึงมีผลเป็นโมฆะ ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ที่จะใช้คลื่นความถี่ในการดำเนินบริการส่งวิทยุโทรทัศน์เพื่อให้บริการแก่สาธารณะหรือแก่ชุมชนโดยไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต หรือต้องขออนุญาตจากผู้ใด เห็นว่า แม้คณะกรรมการฯ (กสช. หรือ กทช.) จะจัดตั้งขึ้นไม่ได้ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็หาได้มีผลทำให้กฎหมายที่ออกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ (๒) ต้องถูกยกเลิกไป เพราะกำหนดเวลาดังกล่าวเป็นเพียงการเร่งรัดให้รัฐต้องรีบจัดทำขึ้นโดยเร็วเท่านั้น จึงมิได้ทำให้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ วรรคสอง สิ้นผลบังคับ แต่ทั้งนี้รัฐก็ได้ตราพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ภายในระยะเวลา ๓ ปี โดยมีบทบัญญัติเพื่อให้การดำเนินกิจการเกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่ไม่สะดุดหยุดลงไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๘๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ในวาระเริ่มแรกที่การคัดเลือกและแต่งตั้ง กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี ยังไม่แล้วเสร็จ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ การจัดสรรคลื่นความถี่ การอนุญาตฯ มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติจนถึงวันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๗ (สามสิบวันนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการ) แต่ในระหว่างนั้นจะพิจารณาจัดสรรคลื่นความถี่ ออกใบอนุญาตประกอบกิจการ หรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเพิ่มเติมไม่ได้ ตามบทบัญญัติดังกล่าวทางราชการโดยกรมประชาสัมพันธ์จึงไม่อาจออกใบอนุญาตให้ผู้ร้องได้ในขณะนี้ และถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่ออกตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ วรรคสอง ตอนท้ายที่ว่า “ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังนั้น พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและ

วิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๖ ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องกันจนถึงบทลงโทษ จึงสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๓๓๕ (๒) หาได้ขัดหรือแย้งกันไม่ ผู้ร้องจึงไม่อาจอ้างว่าสามารถประกอบกิจการในการใช้คลื่นความถี่เพื่อส่งวิทยุโทรทัศน์ได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการ

ประเด็นข้อ ๓ เห็นว่า ผู้ร้องมิได้อ้างเหตุผลว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๓๓๕ (๒) อย่างไร จึงไม่รับวินิจฉัยประเด็นข้อนี้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๖ มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๓๓๕ (๒) ส่วนคำขออื่นให้ยก

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ